

Tal av Försvarsattaché överste Øystein Limoseth, Kungl.Norska ambassaden i Stockholm

I samband med invigningen av den norska minnessten på Mauritzbergs slott 11 juni 2018

Kjære veteraner fra polistroppene, initiativtagere, anhøriga, slektninger och venner av Norge og Sverige!

Det er en stor ære og glede for meg som forsvarsattache og Norges representant å delta aktivt ved denne høytidelige avdukingene av minnesstenen. Ambassadør Christian Syse, som jeg representerer i dag, ba meg hilse dere alle! Han skulle svært gjerne vært her, men besøk av kronprins og statsråd gjorde at han ikke hadde anledning.

Dette er en markering som hedrer utbildningen av de såkalte polistroppene, nærmere 15000 norske personer som ble utbildet i Sverige mellom 1943 og 45. Her på Mauritzberg 1300 mann til Norges Sjøforsvar. Det var viktig, viktig for at sikre en fredelig avvikling av Nazi-Tysklands regime etter kapitulasjonen. Viktig for å sikre en strukturert overgang til norsk styresett og viktig for snart å kunne bygge opp igjen den norske Forsvarsmakten - og gjeldende Mauritzberg, spesielt viktig for Norge som en stor sjøfartsnasjon.

Symbolisk har minnessten flere funksjoner. Den minner oss om at andre verdenskrig er det aller verste eksemplet på menneskelig ondskap, og ska derfor være en bevisstgjøring om at en liknende krig aldri ska hända igjen! Det har vi hørt og vil høre mer om under seminaret i dag. Men symbolisk er stenen også eksemplet på de nære relasjonene mellom Norge og Sverige – et konkret vitnesbyrd om brødreånd og hjelp mellom to land som deler de aller fleste verdier – verdier som menneskeverd, relativt stor grad av likhet i samhället, jämlikhet mellom menn og kvinner, mellom heterofile og homofile och yttrandefrihet. Det er verdier som er sjølsagte for nordmenn og svensker – men som i et globalt perspektiv utgjør et mindretall. Det er et stadig press på disse verdiene.

Skal man derfor dra linjene från hva som hände under andre verdenskriget og frem til i dag er eksemplet med polistroppene og minnesstenen her, noe positivt å ta med – spesielt fordi generasjonen som opplevde krigen er blitt svært få. I en tid som präglas av en mer usikker forsvars- og sikkerhetspolitisk utvikling kan derfor det fremtidige nære samarbeidet och relasjonene mellom våre to nasjoner igjen bli helt nødvendig. Då er kjettingen på minnesteinen det symbolske uttrykket på at Norge og Sverige er nært knytt sammen – eksemplet på at våre nasjoner ska være der for hverandra i kris og krig!

(Kort om dagens økende samarbeid mellom Sverige og Norge)

Som norsk representant vil jeg avslutningsvis takke alle som har bidragit til denne minnesteinen og markeringen. (Nevn navnene på de viktigste). Det har vært en omfattende, men viktig jobb! Jag vil takka Sverige for at denne utbildningen fant sted, Thor og Egil og alle veteranene som tok utbildningen, och jeg vil be om at minnesstenen sees som et konkret eksempel på de nære båndene som finns mellom våre to brødrinasjoner och at minnesstenen også fremover skal bidra til at våre to nasjoners verdier opprettholdes og forsvares.

Tusen takk!